

דבר תורה לפרשת ואתחנן מפרוש רבנו עובדיה ספורנו

עורך: יצחק גבאי

דוגמא אישית

"אז יבדיל משה שלוש ערים מעבר לירדן מזרחה שמש" מה ראה משה ליחד שלוש ערי מקלט בעבר הירדן המזרחי כבר בעת הזאת? אמנם עם ישראל כבש חבל ארץ זה אך עדיין לא התיישב בו בצורה מלאה (מלבד חלק מהנשים והילדים של בני גד וראובן שאולי כבר התיישבו שם). יתירה מזאת שלוש ערים אלו לא יכולות להיות פעילות כל עוד שלוש הערים שבעבר הירדן המערבי לא הובדלו כיוון שתפקודן מתחיל ביחד.

רק בספר יהושע יבדיל יהושע את שאר הערים ואז כל ששת הערים יתחילו לתפקד כערי מקלט. אם כן נחזור על השאלה מה רואה משה להבדיל בכל זאת את הערים. רש"י מתמודד עם השאלה ועונה: "אמר משה מצווה שאפשר לקיימה – אקיימנה!" לפי רש"י מה שהניע את משה זהו הרצון לקיים מצוות, וכל עוד שיש לו אפשרות לעשות - אעפ"י שאין משמעות מעשית לעשייה הזאת - הוא מעדיף לעשות ובכך לקיים מצווה. הספורנו מפיק משאלה זו מסר נוסף (ד', מ"א): "אחר **ססיים ההקדמה לביאור התורה, הבדיל ערים. להראות לישראל מה נכבד עניין שמירת המצוות, שהקפיד לקיים קצת מצוות עשה**". לפני הבדלת שלושת הערים משה נושא נאום ארוך בו הוא מדגיש לעם ישראל כמה חשובה היא ההקשבה בקול ה' ושמירת כל מצוותיו, הוא מתאר את מעמד קבלת התורה, ומספר להם מה יקרה אם לא ישמרו על מצוות התורה שקיבלו עליהם. אורך הנאום, רק לשם הבנה, הוא כ 40 פסוקים, כאשר הפסוק האחרון מסיים: "ושמרת את חוקיו ואת מצוותיו...". אחרי נאום כזה (והדגש בספורנו הוא על ה'אחרי') רוצה משה ללמד את עם ישראל את חשיבות שמירת המצוות דרך המעשה, או בלשונו דוגמא אישית. הוא עושה זאת דרך מצוות ערי המקלט ואולי דווקא דרך מצווה לא מעשית זו כדי להראות לעם, אפילו שיש במעשה הזה מעט מצווה אני מוכן ומעוניין לקיים. כמה חשוב מסר זה בדרכנו בחינוך הילדים. בכל עת כדאי לזכור שלא יספיקו נאומים ודיבורים כי אם מעשים. דוגמא אישית תוכל להראות לילד שהערכים שאנו מאמינים בהם ומדברים עליהם באים גם אצלנו לידי מעשה.